

7. Федчук Т. Ю. Контроль дотримання норм міжнародного гуманітарного права при використанні зброї, керованої штучним інтелектом. *Аналітично-порівняльне правознавство*. Розділ XI. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО. 2024. С. 785-791.
8. Самедова Л. Р. Правове регулювання використання летальних автономних систем озброєння (LAWS): кримінально-правовий аспект. *Наукові перспективи*. №5 (59). 2025. С. 1478-1489.
9. Меликов Р. Г. Застосування автономних систем озброєння під час російсько-української війни: нові виклики міжнародному гуманітарному праву. *Юридичний науковий електронний журнал*. №1. 2023. С. 619-622.

Ружнілова Вікторія Віталіївна

здобувачка вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту
права та психології Національна
академія внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сьох Катерина Ярославівна,

завідувач кафедри конституційного
права навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Основним і незмінним напрямком зовнішньої політики України є інтеграція до Європейського Союзу. Вступ до ЄС не тільки розширить зовнішньополітичні та економічні перспективи України, але й підвищить добробут українців завдяки прийняттю європейського права та впровадженню найкращих практик.

28 лютого 2022 року уряд охопленої війною України підписав заявку на членство в Європейському Союзі з проханням про негайне приєднання. Через три дні аналогічні заявки подали Грузія та Молдова. Менш ніж через чотири місяці на червневій Європейській раді лідери ЄС вирішили надати Україні та Молдові статус країни-кандидата, а також визнали «європейську перспективу» Грузії, що є кроком до офіційної кандидатури [1, с. 82]. Відповідно, війна в Україні дала ЄС пришвидшення розгляду заяв на членство, демонструючи знак солідарності та підтримки народу. Конструюючи відносини України та нинішнього Європейського Союзу, можна стверджувати, що через географічне положення України як європейської держави важливо враховувати історичний контекст впливу Радянського Союзу.

З початку російської агресії ЄС, країни-члени та європейські фінансові установи мобілізували близько 9,5 мільярдів євро для підтримки загальної економічної, соціальної та фінансової стійкості України у формі

макрофінансової допомоги, бюджетної підтримки, екстреної допомоги, реагування на кризи та гуманітарної допомоги. Наразі 2,5 мільярда євро було виділено на військову допомогу, надану в рамках Європейського фонду миру. Крім того, ЄС надав допомогу в натуральній формі на суму 425 мільйонів євро в рамках Механізму цивільного захисту ЄС [2]. Загалом, ці рішення не лише наближають Україну до ЄС, а також надають можливість забезпечити непорушної сили країни під час масових обстрілів, знищення інфраструктури та енергетичних ресурсів. Сформовуються спільні цінності та повага до демократичних поглядів

20 червня 2023 року Комісія запропонувала створити новий механізм для підтримки України у відновленні, реконструкції та модернізації. Після міжінституційних переговорів з Європейським парламентом і Радою, Механізм було прийнято 29 лютого 2024 року. Програма Ukraine Facility стане спеціальним фінансовим інструментом, який забезпечить узгоджену, передбачувану, а також гнучку підтримку Україні на період 2024-2027 років, адаптовану до безпрецедентних викликів підтримки країни у стані війни. 18 березня було здійснено перший платіж у рамках Програми за допомогою виняткового перехідного фінансування для забезпечення подальшої фінансової стабільності України [2]. Зрозуміло, що європейський механізм підтримки для України є унікальним випадком, і всі ці події вказують на те, що може існувати певний шаблон, яким слідувати новостворені європейські країни. Навіть у часи кризи людські ресурси з їх унікальними знаннями, навичками та досвідом залишаються критично важливим елементом, необхідним країнам для підтримки безперервності діяльності в економічному, політичному та соціальному секторах.

Після створення парламентської Тимчасової слідчої комісії (ТСК) з питань моніторингу надходження та використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час воєнного стану Україна продовжує демонструвати, що вона оснащена повноваженнями у сфері безпеки та адміністративними процедурами, необхідними для роботи як сучасної держави [3]. Показує свої зміни в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування та національна безпека зазнає серйозних змін. Ситуація з безпекою в умовах воєнного стану є дуже мінливою та нестабільною, і лише гнучка та працездатна правова та регуляторна система може адекватно реагувати на зміни.

Сьогодні, незважаючи на безпрецедентну допомогу ЄС в здійсненні реформ, покликаних сприяти економічному зростанню та підвищенню добробуту населення, існують певні перешкоди різного характеру на шляху України до ЄС. Відтак доцільним буде виокремити актуальні питання щодо європейської інтеграції нашої держави: 1) продовження активної фази повномасштабної війни; 2) зменшення обсягів торгівлі з ЄС, порушення логістичних і виробничих процесів з підприємствами-замовниками; 3) необхідність досягнення остаточного консенсусу держав-членів ЄС щодо підтримки України у набутті членства в ЄС [4]. Хоча Україна не є країною-кандидатом, вона є першою колишньою радянською республікою, якій

запропонували можливість вступу. Саме це робить випадок України особливим, надаючи їй вищий рівень інтеграції, ніж інші колишні радянські держави. Таким чином, відмінність між українськими системами «перед вступом» і «після вступу» не є таким чітким, а скоріше є випадком поступової інтеграції та гармонізації між двома системами.

Оцінюючи підтримку з боку ЄС, громадяни насамперед відзначають важливість воєнної допомоги (88%) — тобто постачання озброєння, воєнної техніки і обладнання для ЗСУ. На фоні широкомасштабних бойових дій пріоритетність цього напрямку зрозуміла. Загалом, з початку війни офіційний Брюссель надав Україні фінансову допомогу в обсязі €19 млрд [5, с.102]. Саме ця допомога складалася з військового обладнання, пального та промислових виробів, які забезпечували та надавали в майбутньому на фронті успіху ставивши перед собою цілі. Недооцінювати екзистенційну загрозу від ворога ми не мусимо, а повинні реагувати та підтримувати ЗСУ.

«Громадянське суспільство є важливим політичним актором, який відстоює інтереси на всіх рівнях і опціях, включно з парламентом», — зазначив Олександр Корнієнко, наголосивши на важливій складовій — залученні відповідних громад/організацій/об'єднань на етапі робочих груп. [6]. У часи змін і невизначеності для країн нормально переглядати свої міжнародні пріоритети. У цьому контексті Україна поставила євроінтеграцію в центр своєї зовнішньої політики. Україна перейшла від історії тісних зв'язків з Росією до спроби створити незалежну суверенну державу з варіантами зовнішньої політики.

Європарламент не має повноважень ухвалювати жодних рішень у процесі щодо статусу кандидата та процесу вступу до ЄС, ці рішення повністю перебувають у компетенції держав-членів ЄС [7]. Загалом узявши допомогу, підтримку та рекомендації висловили непохитну підтримку України та її зусиль приєднатися до європейської спільноти, які було чутно на міжнародних виступах.

За результатами п'ятого раунду дослідження щодо внутрішнього переміщення, проведеного Міжнародною організацією з міграції в Україні (МОМ), число ВПО в Україні, станом на 23 травня 2022р., становило 7,134 млн. осіб. Причому станом на 23 травня, додому повернулося (з-за кордону та інших регіонів України) 4,481 млн. осіб²⁴. За даними МОМ, з майже з 4,5 млн. поверненців з-за кордону вже приїхало понад 7% [8, с.80]. Це свідчить про те, що навіть у довоєнних економічних умовах Україна має величезний невикористаний людський потенціал. У країнах ЄС сплеск пропозиції робочої сили через прибуття біженців дозволив українцям ідентифікувати себе за кордоном. Масова міграція, спричинена війною, розпочатою Росією, — це не просто втеча з України до найближчої безпечної країни. Рух біженців з країн, які безпосередньо межують з Україною, поширився далі на захід, насамперед до Німеччини, а також до Канади, де українська діаспора залишається сильною.

Також, згідно з опитуванням, головними перешкодами для євроінтеграції в областях українці вважають брак коштів (по 37%) [9, с.114]. Ще одна умова — боротьба з корупцією. Він перерахований окремо і потребує детального плану

реформування правоохоронних органів [10]. Суспільство має розуміти, що боротьба з корупцією триватиме багато років і покращення відбуватимуться поступово. В Україні, де корупційні програми закладені в кожен державну структуру, боротьба з корупцією передбачає побудову нових норм.

Тому в дослідницькому процесі євроінтеграції України під час воєнного стану визначають як шлях до змін та розширення зовнішніх і економічних перспектив, і при цьому наголошують: створити можливості для забезпечення вічної міцності країни. Також демонструє, що вона продовжує зміни в безпеці та адміністративних процедурах, необхідні для функціонування як сучасної держави.

ЄС залежить не лише від солідарності та співпраці з його державами-членами, але й від залучення громадян та заохочення їх участі. Тісно підтримує звязки з Україною: постачанням озброєння, воєнною технікою і обладнанням для наших воїнів. Прийняла понад 7 млн. осіб, яким надала житло, виплати, робочі місця та перспективу.

Список використаних джерел:

1. Тимощук О. Г. Вплив російсько-української війни на євроінтеграційні процеси в контексті набуття Україною статусу кандидата в члени ЄС: міжнародно-правовий аспект. Правова система: теорія і практика. 2022. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.3.14>
2. Ukraine. European Neighbourhood Policy and Enlargement Negotiations (DG NEAR). URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/european-neighbourhood-policy/countries-region/ukraine_en?prefLang=uk
3. Ukraine's European integration is the key to a sustainable peace. Atlantic Council. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-european-integration-is-the-key-to-a-sustainable-peace/>.
4. Гришко В. І. Киричук Б. С. Євроінтеграція як запорука післявоєнного відновлення України: актуальні проблеми та перспективи розвитку. Проблеми становлення правової демократичної держави. 2022. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.1.5>
5. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. Центр Разумкова. № 1-2. 2022. 132 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf (дата звернення 16.04.2024).
6. Oleksandr Korniienko: European integration path of Ukraine is unique, because Ukraine is going through it during a full-scale war. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/en/news/News/top_news/244196.html.
7. Європарламент рекомендував надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС. Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/03/1/7135011/#comments> (дата звернення: 17.04.2024).
8. Геополітичні та гео економічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі. Центр Разумкова, 2022. 103 с. URL:

https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf (дата звернення 17.04.2024).

9. Кваша, О. С., Синякова, А. В. Україна та ЄС: проблеми та перспективи інтеграції в сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / г о л о в . р е д . М. М. Палінчак. Ужгород, 2019

10. The road to the EU: how Ukraine's European integration is progressing. Visit Ukraine - RULES OF SAFE VISIT TO UKRAINE. URL: <https://visitukraine.today/blog/2132/the-road-to-the-eu-how-ukraines-european-integration-is-progressing>.

Северин Алла Сергіївна,

здобувачка вищої освіти Інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сьох Катерина Ярославівна,
завідувач кафедри конституційного права навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ВПЛИВ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ НА ЕКОНОМІЧНУ СКЛАДОВУ ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО КУРСУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах глобалізації та зростаючої відкритості національних економік, спрямованих на поглиблення міжнародних зав'язків та інтеграцію у світові економічні процеси, євроатлантичний курс України виступає ключовим вектором її зовнішньої політики. Він покликаний залучити Україну до Європейського простору та відкрити можливості співпраці з країнами-членами НАТО і Європейського Союзу з метою зміцнення національної безпеки, розширення ринків збуту товарів та послуг, посилення позицій держави на міжнародній арені, а також утвердження демократичного розвитку, принципів верховенства права, прозорості та доброчесності в усіх сферах суспільного життя.

Свій курс в НАТО Україна розпочала ще у 1992 році, коли вперше приєдналася до Ради євроатлантичного партнерства, що стало початком формування стратегічних відносин із Північноатлантичним альянсом [1]. Відтоді між Україною та НАТО розпочалося активне співробітництво, а важливою подією, що мала вплинути на пришвидшення процесу інтеграції, стало ухвалення законопроекту про закріплення в Конституції України курсу на членство як в Європейському Союзі, так і в Північноатлантичному альянсі.